

نظریه‌های تحلیل روان ۱

مقدمات روان‌شناسی فروید

چاپ چهارم

کالوین اس. هال

دکتر شهریار شهیدی

دانشیار دانشگاه شهید بهشتی

فهرست

۵	شرح حال مؤلف.....
۹	پیشگفتار مؤلف.....
۱۳	فصل اول / زیگموند فروید (۱۸۵۶ - ۱۹۳۹).....
۲۹	فصل دوم / سازمان شخصیت.....
۴۷	فصل سوم / پویش‌های شخصیت.....
۹۷	فصل چهارم / رشد و تکامل شخصیت.....
۱۵۹	فصل پنجم / استواری شخصیت.....

فصل اول

زیگموند فروید (۱۸۵۶ - ۱۹۳۹)

۱. میراث علمی فروید

هرچند فروید در شهر فریبرگ^۱ در موراویا^۲ به دنیا آمد و در شهر لندن در انگلستان از دنیا رفت، وی به وین تعلق دارد، جایی که نزدیک به هشتاد سال در آن زندگی کرد. اگر نازی‌ها در سال ۱۹۳۷ اتریش را تصرف نکرده بودند و فروید مجبور نمی‌شد به انگلستان پناهنده شود، او تمام عمر خود، به جز سه سال اول زندگی را در پایتخت اتریش سپری می‌کرد.

زندگی طولانی فروید، از ۱۸۵۶ تا ۱۹۳۹ یکی از خلاق‌ترین دوره‌های تاریخ علم محسوب می‌شود. درست در همان سالی که پدر و مادر فروید سه‌ساله او را به وین بردند، کتاب معروف «اصل انواع»^۳ توسط چارلز داروین^۴ به چاپ رسید. این کتاب درک بشر را از «مفهوم» انسان متحول ساخت. پیش از

1. Frieberg

2. Moravia

3. Origin of Species

4. Charles Darwin

داروین انسان به خاطر داشتن روح، به عنوان موجودی جدا از قلمرو حیوانات قلمداد می‌شد. نظریه‌ی تکامل باعث شد تا انسان به عنوان بخشی از طبیعت و موجودی در میان سایر حیوانات محسوب شود. پذیرش این دیدگاه انقلابی بدین معنی بود که مطالعه درباره‌ی انسان می‌توانست بر اساس ختمش‌های طبیعی پیگیری شود. انسان تبدیل به موضوعی مناسب برای مطالعه‌ی علمی گردید. به غیر از پیچیدگی بشر، تفاوت دیگری بین او و انواع دیگر موجودات زنده وجود نداشت.

سال بعد از انتشار «اصل انواع»، هنگامی که فروید چهار سال داشت، گوستاو فخنر^۱ علم روان‌شناسی تجربی را بنیان نهاد. این عالم و فیلسوف بزرگ آلمانی قرن نوزدهم میلادی، در سال ۱۸۶۰ نشان داد که ذهن بشر را می‌توان با استفاده از علم تجربی مطالعه کرد و آن را به طور کمی سنجید. بدین ترتیب، روان‌شناسی جایگاه خود را در میان سایر علوم طبیعی به دست آورد.

این دو نفر، یعنی داروین و فخنر، همان گونه که تعداد بیشماری از جوانان آن دوره را تحت تأثیر قرار دادند، تأثیر عظیمی بر رشد عقلانی فروید داشتند. علاقه به علوم زیست‌شناختی و روان‌شناسی در نیمه‌ی دوم قرن نوزدهم به اوج شکوفایی رسید. علم باکتری‌شناسی، با تحقیقات بنیادین لوئی پاستور^۲ و رابرت کخ^۳ درباره‌ی نظریه‌ی تأثیر میکروب در به وجود آمدن بیماری، پایه‌ریزی گردید و گریگور مندل^۴ با پژوهش‌های خود بر روی گیاه لوبیا، علم نوین ژنتیک را بنیان نهاد. علوم زیستی در این دوره با شتاب به پیش می‌رفت.

عوامل دیگری نیز وجود داشت که بر فروید تأثیر بسیار عمیق‌تری بر جای گذاشت. این تأثیرات بیش‌تر ناشی از پیشرفت‌های چشمگیر در رشته‌ی فیزیک بودند. در اواسط قرن نوزدهم، فیزیکدان مشهور آلمانی، هرمان فون هلم

-
1. Gustav Fechner
 2. Louis Pasteur
 3. Robert Koch
 4. Gregor Mendel

هولتس^۱ اصل معروف به «بقای انرژی» را ارائه کرد. این اصل بیان می‌کند: همان طور که جامدات ماهیت کمی دارند، انرژی نیز دارای ماهیت کمی است. انرژی می‌تواند تغییر شکل دهد ولی هرگز از بین نمی‌رود. اگر در یک نظام فیزیکی، بخشی از انرژی موجود ناپدید شود، این انرژی باید در جای دیگری از آن نظام، به گونه‌ای دیگر پدیدار گردد. برای مثال، چنانچه سیستمی سرد شود، سیستم مجاور آن گرم‌تر می‌شود.

بدین ترتیب، مطالعه بر روی تغییرات انرژی، باعث خلق روزافزون اکتشافات نوین و خارق‌العاده در زمینه‌ی فیزیک دینامیک شد. فاصله‌ی زمانی پنجاه‌ساله بین ارائه‌ی اصل بقای انرژی توسط هلم هولتس و نظریه‌ی نسبیت آلبرت انشتین^۲ به عنوان عصر طلایی انرژی شناخته شده است.

ترمودینامیک، میدان الکترومغناطیسی، فعالیت رادیوآکتیو، الکترون و نظریه‌ی کوانتوم تنها برخی از موفقیت‌های کسب‌شده در طول این نیم قرن سرنوشت‌ساز محسوب می‌شوند. مردانی چون جیمز ماکسول^۳، هانریش هرتز^۴، ماکس پلانک^۵، ماری و پیر کوری^۶، سر ژوزف تامسون^۷، جیمز ژول^۸، لرد کلوین^۹، جوسیا گیبز^{۱۰}، رودولف کلوسیوس^{۱۱}، و

-
1. Herman Von Helmholtz
 2. Albert Einstein
 3. James Maxwell
 4. Heinrich Hertz
 5. Max Planck
 6. Marie and Pierre Curie
 7. Sir Joseph Thompson
 8. James Jules
 9. Lord Kelvin
 10. Josiah Gibbs
 11. Rudolph Clausius